

SZKOLENIE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Podstawy prawne
2. Czynności zabronione
3. Obowiązki w związku z ochroną przeciwpożarową
4. Zasady postępowania w sytuacji pożaru
5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji
6. Podręczny sprzęt gaśniczy

1. Regulacje prawne

Zgodnie z art. 209¹ Ustawy Kodeks pracodawca jest zobowiązany do wyznaczenia oraz przeszkolenia pracowników odpowiedzialnych za wykonywanie działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji.

1. Regulacje prawne

Podstawowe akty prawne regulujące sprawy ochrony przeciwpożarowej:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej,
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej,
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

1. Regulacje prawne

Zgodnie z art. 3 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające z budynku lub terenu są zobowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym zagrożeniem miejscowym.

Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych.

1. Regulacje prawne

Wykroczenia przeciwko zasadom bezpieczeństwa przeciwpożarowego, za które grozi kara aresztu, grzywny albo nagany:

1. wykroczenia związane z nieostrożnym obchodzeniem się ze źródłami ognia i środkami służącymi działaniom ratowniczym (art.82 §1 k.w.),
2. wykroczenia polegające na niedopełnieniu obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej (art.82 §2 k.w.),
3. wykroczenia związane z rozniecaniem ognia i paleniem papierosów w niedozwolonym miejscu (art.82 §3 k.w.),
4. wykroczenia polegające na niebezpiecznym wypalaniu trawy, słomy lub pozostałości roślinnych na polach (art.82 §4 k.w.),
5. wykroczenie polegające na pozostawieniu małoletniego w niebezpiecznych okolicznościach (art.82 §6 k.w.).

2. Czynności zabronione

1. używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów,
2. użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom,
3. użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta

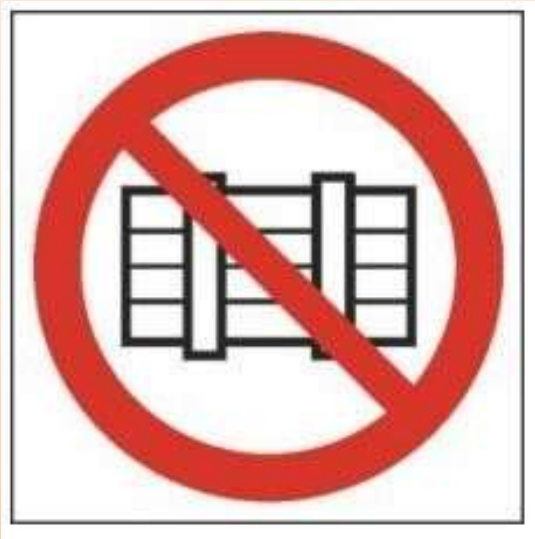

2. Czynności zabronione

2. Czynności zabronione

4. składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
5. składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach

2. Czynności zabronione

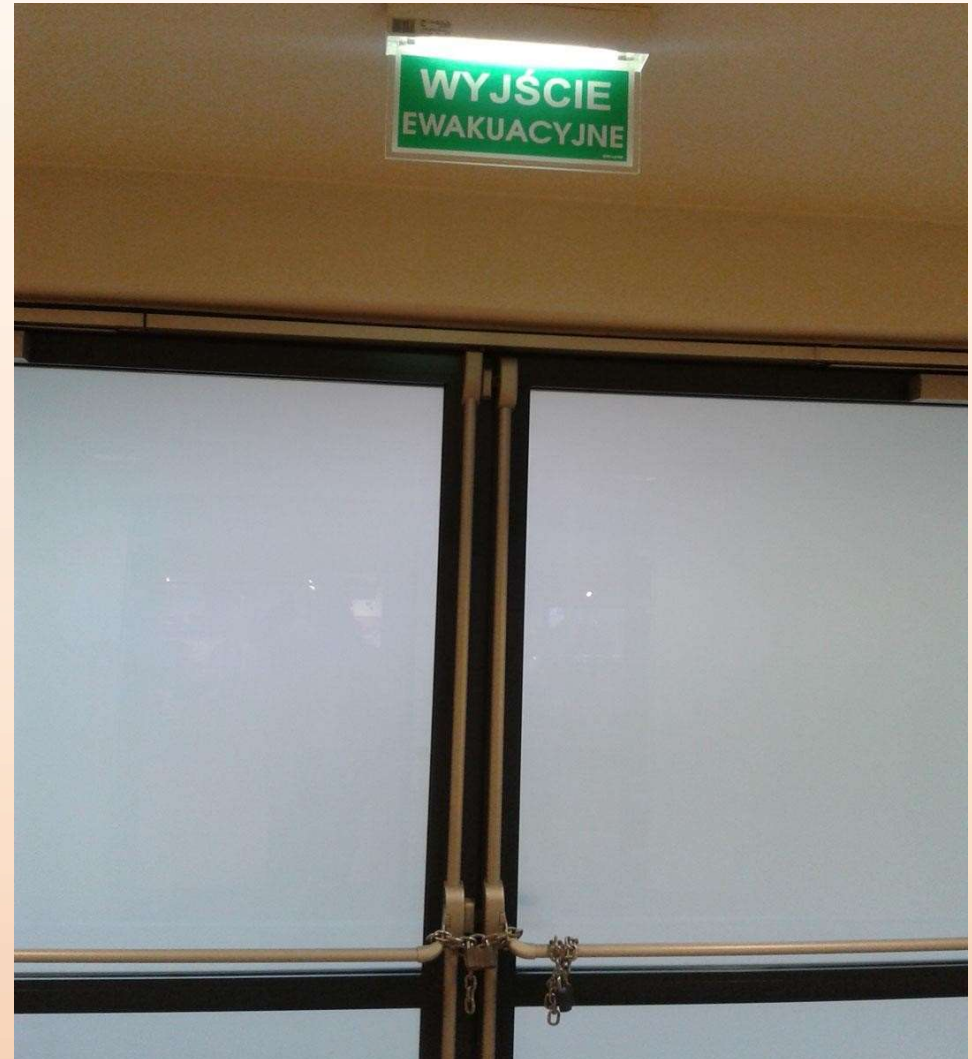

2. Czynności zabronione

6. zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie
7. lokalizowanie elementów wystroju wnętrza, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych,
8. blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru

2. Czynności zabronione

2. Czynności zabronione

9. uniemożliwienie lub ograniczenie dostępu do:

- a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
- b) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
- c) wyjść ewakuacyjnych,
- d) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.

3. Obowiązki w związku z ochroną przeciwpożarową

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków:

1. utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
2. wyposażają obiekty w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi,
3. **umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych,**
4. oznakowują znakami zgodnymi z Polskimi Normami: drogi i wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji, miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi itp.

3. Obowiązki w związku z ochroną przeciwpożarową

3. Obowiązki w związku z ochroną przeciwpożarową

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego zawiera:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
2. określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe, oraz gaśnice,
3. sposoby poddawania ich przeglądom technicznym oraz czynnościom konserwacyjnym;
4. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
5. sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
6. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
7. plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, i terenu przyległego.

3. Obowiązki w związku z ochroną przeciwpożarową

Instrukcja powinna być przechowywana w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych. Można przyjąć, że miejscem takim będzie pomieszczenie pracowników ochrony sprawujących całodobowy nadzór nad obiektem. Wymóg ten można także spełnić poprzez umieszczenie dokumentu w przeszklonej szafce znajdującej się przy wejściu do budynku.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

CO POWINNA ZAWIERAĆ INSTRUKCJA PPOŻ.?

Instrukcja zawiera zbiór niezbędnych informacji z zakresu bezpieczeństwa pożarowego. Jest to dokument pomocniczy dla jednostek straży pożarnych oraz innych służb ratowniczych prowadzących działania na terenie obiektów.

Na podstawie przepisów rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, obowiązek opracowania i wdrożenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego spoczywa na właścicielach, zarządcach lub użytkownikach Obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczone do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

CO POWINNA ZAWIERAĆ INSTRUKCJA PPOŻ.?

Każda instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być opracowana z uwzględnieniem charakterystyki danego budynku oraz przeprowadzanych w danym przedsiębiorstwie, czy zakładzie procesów technologicznych. Nie może być instrukcji „uniwersalnych”, powielanych bez uwzględnienia specyfiki obiektu.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

Instrukcja przeciwpożarowa powinna w szczególności uwzględniać:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym;
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia; sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

- zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;

plany obiektów obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:

- a) powierzchni, wysokości i **liczby kondygnacji budynku**,
- b) odległości od obiektów sąsiadujących,
- c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
- d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
- e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

- f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
- g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
- h) warunki ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- j) Wskazania dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych z zaznaczeniem wyjazdów na teren ogrodzony,
- wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

KTO ZGODNIE Z PRZEPISAMI MOŻE SPORZĄDZIĆ INSTRUKCJE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO?

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego mogą opracowywać osoby, które spełniają kryteria stawiane osobom wykonującym czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, czyli:

- osoby, które posiadają tytuł inżyniera bezpieczeństwa pożarowego lub tytuł zawodowy inżyniera pożarnictwa,
- osoby, które posiadają tytuł specjalisty ochrony ppoż. i posiadają wyższe wykształcenie,
- osoby, które uzyskały uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inż. pożarnictwa.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

Czynności te mogą wykonywać również:

- osoby, które posiadają tytuł zawodowy technika pożarnictwa,
- osoby, które posiadają tytuł inspektora ochrony ppoż. i posiadają co najmniej wykształcenie średnie,
- osoby, które uzyskały uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu technika pożarnictwa.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

CZY NALEŻY INSTRUKCJĘ PPOŻ. DOSTARCZYĆ STRAŻY?

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ochrony ppoż. innych obiektów i terenów, należy dostarczyć do właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) PSP instrukcję bezpieczeństwa pożarowego składającą się:

- z części określającej warunki ochrony przeciwpożarowej niektórych obiektów i terenów wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem, a także plany obiektów, obejmujących ich usytuowanie oraz
- plany terenu przyległego – część graficzna instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

Dokumenty te zostają przekazane w celu ich wykorzystania na potrzeby planowania, organizacji i prowadzenia działań ratowniczych. Mogą zostać przekazane w formie elektronicznej.

Sposób przechowywania tych dokumentów powinien zapewnić możliwość ich natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

Komendant powiatowy (miejski) PSP może zwolnić właściciela, zarządcę lub użytkownika obiektu z przekazania wspomnianych dokumentów, jeżeli nie spowoduje to niespełnienie wymagań dotyczących natychmiastowej możliwości ich wykorzystania w czasie prowadzenia akcji ratowniczej, a także może żądać ich uzupełnienia w nieuzasadnionych przypadkach.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

JAKIE RODZAJE BUDYNKÓW NALEŻY WYPOSAŻYĆ W INSTRUKCJĘ PPOŻ.?

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego opracowuje się dla obiektów:

- użyteczności publicznej, takich jak: biura, szkoły i przedszkola, szpitale, instytucje, teatry czy kina,
- zamieszkania zbiorowego, w tym domy opieki i sanatoria, domy wczasowe i pensjonaty, hotele itd.,
- produkcyjnych, magazynowych i inwentarskich.

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

JAKIE RODZAJE BUDYNKÓW NALEŻY WYPOSAŻYĆ W INSTRUKCJĘ PPOŻ.?

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego nie jest wymagana dla obiektów wymienionych powyżej jeżeli nie występuje w nich strefa zagrożenia wybuchem, a ponadto:

- kubatura brutto budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową nie przekracza 1000 m³, z zastrzeżeniem pkt 2;
- kubatura brutto budynku inwentarskiego nie przekracza 1500 m³;
- powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek nie przekracza 1000 m².

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

Co ile powinna być aktualizowana instrukcja przeciwpożarowa?

- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Gdzie powinna być umieszczona omawiana instrukcja?

- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna znajdować się w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 620),
- Rozporządzenie z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. poz. 719).

Co powinna zawierać instrukcja ppoż.?

Co ile powinna być aktualizowana instrukcja przeciwpożarowa?

- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Gdzie powinna być umieszczona omawiana instrukcja?

- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna znajdować się w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 620),
- Rozporządzenie z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. poz. 719).

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Systematycznie wzrastająca liczba pożarów na składowiskach odpadów wymogła na krajowych ustawodawcach zdefiniowanie pojęć, klasyfikację oraz zwiększenie środków z zakresu ochrony ppoż. dla systemu gospodarowania odpadami.

Człowiek od zawsze wytwarzał śmieci, jednak przez długi czas nie przywiązywał wagi do tego, co się z nimi dzieje. Dzisiaj czynności związane z troską o środowisko wydają się nam proste i naturalne. Podstawą nowoczesnej gospodarki odpadami jest wyodrębnienie różnych grup odpadów i skierowanie ich do odpowiednich zakładów zagospodarowania.

Zabezpieczenia przeciwpożarowe tych zakładów oraz istniejących już wysypisk śmieci niejednokrotnie budzą sprzeciw przedsiębiorców, ale są konieczne, by uniknąć toksycznych i bardzo niebezpiecznych pożarów i by następne pokolenia boleśnie nie odczuwały skutków naszych wieloletnich zaniedbań.

Człowiek od zawsze wytwarzał śmieci, jednak przez długi czas nie przywiązywał wagi do tego, co się z nimi dzieje. Dzisiaj czynności związane z troską o środowisko wydają się nam proste i naturalne. Podstawą nowoczesnej gospodarki odpadami jest wyodrębnienie różnych grup odpadów i skierowanie ich do odpowiednich zakładów zagospodarowania.

Zabezpieczenia przeciwpożarowe tych zakładów oraz istniejących już wysypisk śmieci niejednokrotnie budzą sprzeciw przedsiębiorców, ale są konieczne, by uniknąć toksycznych i bardzo niebezpiecznych pożarów i by następne pokolenia boleśnie nie odczuwały skutków naszych wieloletnich zaniedbań.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Podstawowe pojęcia związane z odpadami

Gospodarowanie odpadami to zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów oraz nadzór nad tymi działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów. Przez odpad rozumiemy każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest zobowiązany. Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych. Odpady niebezpieczne to takie, w których składzie znajduje się co najmniej jedna substancja niebezpieczna. Wytwórcą odpadów jest ten, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdy kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Magazynowanie odpadów to ich czasowe przechowywanie, obejmujące wstępne magazynowanie przez wytwórcę, tymczasowe magazynowanie przez prowadzącego zbieranie oraz magazynowanie przez prowadzącego ich przetwarzanie.

Unieszkodliwianie odpadów to proces niebędący odzyskiem. Głównymi metodami unieszkodliwiania są spalanie i składowanie. Spalanie odbywa się w instalacjach do tego przeznaczonych, określanych jako spalarnie odpadów, które wciąż budzą wiele sporów i

kontrowersji. Spalanie może odbywać się w piecach obrotowych, w instalacjach do spalania w warstwach fluidalnych oraz w układach, gdzie obok procesu pirolizy zachodzi proces zgazowania produktów powstałych przy spalaniu. Odpady gromadzone są również na składowiskach – zwłaszcza te, które nie zostały

wykorzystane lub unieszkodliwione w inny sposób. Składowisko odpadów to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów, czyli – zgodnie z wytycznymi zawartymi w prawie budowlanym – posiadający odpowiednie urządzenia i instalacje techniczne.

POWINNO SPEŁNIĆ SZEREG WYMOGÓW TECHNICZNYCH, M.IN. W ZAKRESIE:

- zabezpieczenia wód podziemnych i powierzchniowych,
- systemów ujmowania i oczyszczania odcieków,
- ujmowania i zagospodarowywania biogazu,
- sprzętu technicznego, który formuje i zagęszcza odpady,
- monitoringu wpływu składowiska na środowisko.

Proces składowania odpadów jest procesem ich unieszkodliwiania, którego nie można prowadzić w dowolnym miejscu, a jedynie w przystosowanych obiektach budowlanych.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Główny nacisk w gospodarce odpadami został położony na ochronę środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. W żaden sposób nie może ona powodować zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt, wywoływać negatywnych skutków na terenach wiejskich lub w miejscach o szczególnym znaczeniu, w tym kulturowym lub przyrodniczym, i być uciążliwa, jeśli idzie o zapach. Szczególny nacisk położono na obowiązek planowania i projektowania, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczyć ich ilość. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania przekazuje się – uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z nimi i najlepszą dostępną technikę lub technologię – do przetworzenia. Nie wolno mieszać odpadów niebezpiecznych z innymi odpadami. Magazynowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych zagrożone jest wysokimi karami pieniężnymi.

OPERAT PRZECIWPOŻAROWY

Dokument zawierający warunki ochrony przeciwpożarowej instalacji, obiektu lub jego częścią bądź innego miejsca magazynowania odpadów to tzw. operat przeciwpożarowy. Jest to opinia osób legitymujących się specjalistyczną wiedzą z zakresu pożarnictwa i spełniających wymagania ściśle określone w ustawie.

Sporządza go rzeczoznawca do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, jeżeli organem właściwym dla wydania zezwolenia jest marszałek województwa albo osoba posiadająca tytuł zawodowy inżyniera pożarnictwa, gdy organem właściwym do wydania zezwolenia jest starosta. Operat muszą posiadać wszyscy ci, którzy chcą zbierać lub przetwarzać odpady.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Obecnie ze sporządzania operatów zwolnione są podmioty zbierające lub przetwarzające odpady „niepalne”. Nie ma jednak klarownej definicji tego rodzaju odpadów.

Wnioskodawca może zostać wezwany np. do starostwa w celu podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów, jeśli organ ma uzasadnione wątpliwości w rozpoznaniu danej sprawy.

Operat musi być uzgodniony z komendantem Państwowej Straży Pożarnej, miejskim lub powiatowym. Jeśli postanowienie komendanta jest odmowne, to w terminie 7 dni można złożyć stosowne zażalenie do komendanta wojewódzkiego PSP. Wprowadzone w połowie lutego bieżącego roku zmiany w przepisach dotyczących składowania i przetwarzania odpadów dały podmiotom gospodarczym, które nie złożyły jeszcze do Państwowej Straży Pożarnej wniosku o uzgodnienie operatu przeciwpożarowego, czas na jego złożenie do 3 maja 2020 roku.

Operat odnosi się do zabezpieczeń budynków oraz miejsc magazynowania, przetwarzania, zbierania odpadów, a więc ich projektowanie, wykonanie, wyposażenie, uruchamianie, użytkowanie i zarządzanie powinno zakładać ograniczanie możliwości powstawania pożaru.

Gdyby jednak pożar wystąpił, to wymogi stawiane przez rzeczoznawców przeciwpożarowych w operacie pozwolą na zachowanie nośności konstrukcji obiektu przez określony czas, ograniczą rozprzestrzenianie się pożaru, ognia i dymu, zapewnią możliwość ewakuacji pracownikom oraz bezpieczeństwo ekipom ratowniczym.

PRZYKŁADOWE WYTYCZNE OPERATU PRZECIWPÓŻAROWEGO

Ze strony bezpieczeństwa pożarowego istotne są wymagania techniczno-budowlane dotyczące klasy odporności pożarowej budynków, gęstości obciążenia ogniowego, klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów i dopuszczalnej powierzchni stref pożarowych. Otwarte składowisko odpadów traktowane jest jako PM, czyli budynek produkcyjno-magazynowy, w którym ważnym punktem ochrony jest odległość pomiędzy obszarami składowania substancji palnych i niebezpiecznych pożarowo. Uregulowania prawne definiują, czym są odpady palne (w wyniku oddziaływania źródła zapłonu lub ciepła z zewnątrz lub w wyniku samonagrzewania ulegają w normalnych warunkach ich zbierania bądź przetwarzania zapłonowi, samozapłonowi lub samozapaleniu) i co wchodzi w ich skład (papier, tektura, tekstylia, odpady wielogabarytowe, tworzywa sztuczne, folia, opony, drewno i odpady drewnopochodne, paliwa alternatywne).

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z 19 lutego 2020 r. miejsce przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania stałych odpadów palnych stanowi odrębną strefę pożarową, oddzieloną pasami wolnego terenu lub elementami oddzielenia przeciwpożarowego, zwaną „strefą pożarową z odpadami stałymi”.

Odpady muszą być magazynowane w oznaczonych sekcjach. Limity dopuszczalnej wysokości odpadów oraz ich ilości zależą od miejsca ich magazynowania, temperatury zapłonu i rodzaju odpadu. Szerokość drogi pożarowej do budynków i strefy pożarowej z odpadami stałymi jest uzależniona od gęstości obciążenia ogniowego i powierzchni strefy lub występowania pomieszczenia zagrożonego wybuchem.

Wyznaczenie drogi pożarowej do strefy z odpadami poza budynkiem lub miejscem magazynowania odpadów (więcej niż 25 m²) musi być uzgadniane z komendantem powiatowym Państwowej Straży Pożarnej. Zarządcy składowisk odpadów mają również obowiązek wyposażenia stref pożarowych w samoczynne urządzenia gaśnicze i gaśnice.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

W operacji powinno znaleźć się jeszcze szereg informacji – m.in.: przebieg procesu technologicznego, miejsce i sposób magazynowania oraz oznakowania tego miejsca, roczna i maksymalna ilość odpadów (podana w tonach), określenie wymaganego i ponadnormatywnego sposobu zabezpieczenia miejsca magazynowania odpadów, graficzne przedstawienie obszaru, analiza magazynowanych odpadów w kontekście warunków, w jakich są magazynowane, informacje o powierzchni i ilości kondygnacji w budynku, kategoria zagrożenia ludzi (ZL), przewidywana gęstość obciążenia ogniowego, ocena zagrożenia wybuchem, klasa odporności pożarowej i ogniowej elementów budowlanych, warunki oraz strategia ewakuacji ludzi, informacje dotyczące zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru, sposoby zabezpieczania ewentualnych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

MONITORING

Obecnie przepisy stanowią również o konieczności monitorowania miejsca magazynowania lub składowania odpadów przy użyciu rozwiązań technicznych, zapewniających zapis obrazu wraz z identyfikacją osób przez całą dobę.

Wizyjne monitorowanie odpadów obejmuje nie tylko całą powierzchnię składowiska lub magazynu, ale również drogi dojazdowe. Zapisany obraz ma być dostępny online dla wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska. W przypadku wyłączenia instalacji monitorującej na czas nie dłuższy niż 2 dni w ciągu roku dopuszcza się rejestrację obrazu w tzw. chmurze.

WAŻNYMI WYMOGAMI Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY NA SKŁADOWISKACH SĄ M.IN.:

- przestrzeganie zasady zakazu palenia tytoniu (poza miejscami do tego wyznaczonymi),
- przestrzeganie zakazu wchodzenia do pomieszczeń zamkniętych lub zbiorników bez sprawdzenia, czy zachodzi możliwość pożaru lub wybuchu,
- sprawdzanie kwalifikacji osób wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym,
- eliminowanie z użytku maszyn i urządzeń mogących być źródłem zapłonu,
- prawidłowe zagęszczanie kwatery w okresach suszy za pomocą instalacji hydrantowej,
- utrzymywanie właściwej wilgotności masy odpadów za pomocą instalacji rozsączających.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Składowanie odpadów odbywa się również w budynkach z instalacją termiczną, tzw. spalarniach. Tutaj również obowiązują przepisy podziału na strefy pożarowe, których dodatkowym zadaniem jest minimalizacja uszkodzeń instalacji technologicznych. Klasy odporności ogniowej elementów oddzielenia przeciwpożarowego to co najmniej 2 godziny, a otwory w elementach tego oddzielenia muszą być zabezpieczone poprzez drzwi przeciwpożarowe (półtoragodzinna odporność ogniowa) oraz klapy odcinające lub ogniochronne zabezpieczenie przepustów.

Okna w przegrodach przeciwpożarowych muszą być wyposażone w kurtyny zraszaczowe lub przeciwpożarowe, a urządzenia elektryczne zgodne z wytycznymi normy NFPA 850.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Wprowadzone przepisy i obostrzenia mają na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa pożarowego w gospodarce odpadami. Kluczowym dokumentem, który pozwoli otrzymać zezwolenie na składowanie i przetwarzanie odpadów jest operat przeciwpożarowy. Obecnie ~~wciąż~~ niewielu rzeczoznawców ma konieczną wiedzę, by właściwie interpretować wprowadzane zmiany w przepisach prawnych i takie operaty opracowywać. Doprecyzowania wymaga również kwestia wysypisk odpadów niebezpiecznych, które wykazują co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych, oznaczonych odpowiednimi symbolami od H1 do H15, np. H6 – toksyczne, H8 – żrące o czym stanowią odrębne przepisy. Sektor gospodarki odpadami ~~wciąż~~ stanowi wyzwanie dla władz państwowych, zarówno w sferze prawnej, jak i w sferze bezpieczeństwa obywateli.

Ochrona przeciwpożarowa w gospodarce odpadami

Gospodarka odpadami, w tym ich przetwarzanie, to dość intratna sfera działalności biznesowej.

Przy okazji pokusa do zarobienia szybkich pieniędzy. Mamy więc plagę pożarów składowisk śmieci.

Przetwarzanie odpadów i uzyskanie z tego tytułu legalnego dochodu wymaga spełnienia wielu warunków, w tym zainwestowania w specjalistyczne instalacje do przerobu danego rodzaju odpadów – czy to służące odzyskowi surowców (np. ołowiu z zużytych akumulatorów) czy też bezpiecznej dla środowiska utylizacji (np.

spalenia w wysokich temperaturach ~~części~~ z nich nienadającej się do recyklingu). Konieczne jest również zapewnienie miejsca składowania pozostałości, których nie da się już dalej przetworzyć. A to wszystko powinno odbywać się w dość rygorystycznym reżimie dotyczącym ochrony środowiska. Nie dziwi więc, że w takich warunkach, dodatkowo przy niedoskonałości rozwiązań prawnych, u części przedsiębiorców pojawia się pokusa zarobienia szybkich pieniędzy. Proceder polega na przyjmowaniu za sowiłą odpłatnością do <<recyklingu>> odpadów, szczególnie tych, których utylizacja jest trudna, a przez to kosztowna, bez zamiaru ich faktycznego przerobu. – tak pisał przed dwoma laty st. bryg. dr inż. Paweł Janik (dyrektor Biura Rozpoznawania Zagrożeń

Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej)

artykule „Palący problem”, opublikowanym w „Przeglądzie Pożarniczym” w lipcu 2018 r.

EKSPERTYZY PPOŻ. TECHNICZNE

Wielokrotnie spotykamy się ze stwierdzeniem, że starego budynku nie da się dostosować do obowiązujących wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a jest to konieczne przy przebudowie i zmianie sposobu użytkowania oraz gdy budynek uznawany jest za zagrażający życiu ludzi. Należy wtedy sporządzić ekspertyzę ppoż.

Kiedy budynek uznawany jest za zagrażający życiu ludzi?

Nie jest to kwestia subiektywnej oceny – bardzo precyzyjnie definiuje to Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719).

PODSTAWĄ DO STWIERDZENIA, ŻE W BUDYNKU WYSTĘPUJĄ WARUNKI TECHNICZNE, POWODUJĄCE, ŻE BUDYNEK UZNAJE SIĘ ZA ZAGRAŻAJĄCY ŻYCIU LUDZI SĄ:

- szerokość przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu bądź spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejsza o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych;
- długość przejścia lub dojścia ewakuacyjnego większa o ponad 100% od określonej w przepisach techniczno-budowlanych;

- występowanie w pomieszczeniu strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V albo na drodze ewakuacyjnej:
 - okładziny sufitu lub sufitu podwieszonego z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia, bądź wykładziny podłogowej z materiału łatwo zapalnego,
 - okładziny ściennej z materiału łatwo zapalnego na drodze ewakuacyjnej, jeżeli nie zapewniono dwóch kierunków ewakuacji;
- nie wydzielenie ewakuacyjnej klatki schodowej budynku wysokiego innego niż mieszkalny lub wysokościowego, w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych;
- niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych, w sposób w nich określony;
- brak wymaganego oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku.

Co zrobić, gdy warunki konstrukcyjne, lub inne, nie pozwalają na dostosowanie budynku do obowiązujących wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej?

Wymagania z zakresu ochrony przeciwpożarowej można spełnić w sposób inny niż określono w Rozporządzeniu. Możliwe jest kilka różnych zakresów takich odstępstw – oczywiście wszystkie pomoże przeprowadzić nasz zespół projektowy. Kto dokładnie, na jakiej podstawie, w jakim zakresie i trybie może sporządzić wniosek o takie odstępstwo, oraz kto je uzgadniania opowiemy poniżej.

Warunki techniczno-budowlane

Przy zmianie sposobu użytkowania budynku (lub w innej sytuacji gdy konieczne jest dostosowanie do obowiązujących wymagań techniczno – budowlanych) Inwestorzy często nie wiedzą co zrobić z wąskimi klatkami schodowymi czy elementami konstrukcyjnymi, które nie spełniają obowiązujących wymagań, a ich wymiana byłaby całkowicie nieuzasadniona ekonomicznie.

Ustawodawca przewidział tu dwie możliwości, przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynków, w zależności od ich powierzchni użytkowej rzeczoznawca budowlany oraz ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych (oczywiście są oni członkami naszego Zespołu) lub właściwa

jednostka badawczo rozwojowa mogą wystąpić do właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z ekspertyzą techniczną:

- dla budynków o powierzchni użytkowej nieprzekraczającej 1000 m² w trybie § 2 ust. 2
 - dla pozostałych budynków w trybie § 2 ust. 3a

Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015, poz. 1422).

Na podstawie takiej ekspertyzy Komendant Wojewódzki PSP wyda Postanowienie w którym wyrazi zgodę, nie wyrazi zgody, lub wyrazi zgodę pod warunkami na spełnienie wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż to określono w przepisach techniczno -budowlanych. Czasem, w przypadku obiektów zabytkowych, konieczne może być również uzgodnienie ekspertyzy z wojewódzkim konserwatorem zabytków (pomimo, że przepisy trochę pogubiły się w danym zakresie

– o czym kiedyś szerzej napiszemy – jest to droga zalecana dla obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

CO TO OZNACZA W PRAKTYCE?

Inwestor przedstawia czego w danym budynku nie jest w stanie doprowadzić do pełnej zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej. Następnie razem szukamy rozwiązań zastępczych, które pozwolą na utrzymanie akceptowalnego poziomu bezpieczeństwa. Na podstawie tak zebranych informacji, po uwzględnieniu dokumentacji projektowej, oraz odbyciu wizji lokalnej opracowujemy ekspertyzę techniczną w jednym z wyżej wskazanych trybów i składamy ją we właściwej Komendzie Wojewódzkiej PSP z prośbą o uzgodnienie rozwiązań zastępczych. Przy odbiorach lub kontrolach organów PSP, jeśli Inwestor okaże się takim Postanowieniem, budynek sprawdzany będzie na zgodność z Postanowieniem a nie warunkami technicznymi – w przypadku wykonania całego Postanowienia niezgodności z przepisami w nim ujęte nie będą już miały żadnych negatywnych skutków prawnych.

ODRĘBNYMI TRYBAMI SĄ:

- wskazana w § 157 ust. 4 danego Rozporządzenia możliwość zastosowania instalacji gazowej w budynkach o wysokości ponad 25 m po uzyskaniu pozytywnej opinii wydanej przez właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej,
- wskazane w § 222 ust. 2 danego Rozporządzenia dopuszczenie do sytuowania pomieszczeń zagrożonych wybuchem na nie najwyższych kondygnacjach obiektu, pod warunkiem zastosowania odpowiednich instalacji i urządzeń przeciwwybuchowych uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim PSP.

PRZEPISY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Ustawodawca, również przy tworzeniu Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719) pozostawił, w szczególnie uzasadnionych uwarunkowaniach lokalnych przypadkach możliwość stosowania rozwiązań zamiennych. Na podstawie ekspertyzy rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, wykonanej w trybie §1 ust. 2 ww.

Rozporządzenia komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej może wyrazić zgodę na stosowanie rozwiązań zamiennych, zapewniających nie pogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu – z tym,

z określono tu jasno jakich paragrafów mogą dane odstępstwa dotyczyć.

ZAKRES TEN MOŻE OBEJMOWAĆ:

- 19 – mówiący o zakresie stosowania hydrantów wewnętrznych,
- 23 – informujący o jednoczesności pracy hydrantów,
- 24 i 25 ust. 1, 2, 5 i 6 – dotyczące zasilania w wodę instalacji wodociągowej przeciwpożarowej,
- 27 ust. 1 i 2 – wskazujący obiekty, w których wymagane jest stosowanie stałych urządzeń gaśniczych wodnych,
- 28 ust. 1 – wskazujący obiekty, w których wymagane jest stosowanie systemu sygnalizacji pożaru,
- 29 ust. 1 wskazujący obiekty, w których wymagane jest stosowanie dźwiękowych systemów ostrzegających,
- 38 ust. 1 – dotyczący pasów przeciwpożarowych w lasach.

Droga uzgodnienia jest tu analogiczna jak w przypadku przepisów techniczno – budowlanych.

Różnica jest jedynie to, że Ekspertyzę opracowuje rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych (tzw. rzeczoznawca pożarowy), a uzgodnieniu podlegają rozwiązania zastępcze zapewniające niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu.

ROZWIĄZANIA ZAMIENNE W ZAKRESIE DRÓG PRZECIWPOŻAROWYCH ORAZ WODY DO ZEWNĘTRZNEGO GASZENIA POŻARU

Również w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U.2009, nr 124, poz. 1030) Ustawodawca przewidział stosowanie rozwiązań zamiennych:

- w §8 ust. 3 w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych, które zapewniają niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

- w §13 ust. 4 w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących doprowadzenia drogi pożarowej do obiektu budowlanego jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, Dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych zapewniających niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

ROZWIĄZANIA ZASTĘPCZE DLA BAZ I STACJI PALIW PŁYNNYCH

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. 2005 nr 243 poz. 2063) to kolejne, w którym przewidziano drogę odstępstw. W §3 ust. 4 wskazano, że przy przebudowie obiektów budowlanych lub ich części, przeznaczonych do magazynowania, przeładunku i dystrybucji ropy naftowej oraz produktów naftowych, warunki techniczne w zakresie bezpieczeństwa pożarowego mogą być spełnione w inny sposób niż określone w rozporządzeniu, po ich uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli zapewnią one nie-pogorszenie warunków technicznych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego obiektów lub ich części.

Sama droga uzgadniania ekspertyzy jest tożsama do wcześniej opisanych trybów.

KTO MOŻE OPRACOWAĆ EKSPERTYZĘ PPOŻ.?

W zależności od Rozporządzenia o odstępstwo od którego występujemy, są to:

- Dla trybów 2. ust 3a oraz 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015, poz. 1422). rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych i budowlany lub właściwa jednostka badawczo rozwojowa,
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719). rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- w pozostałych przypadkach wymagania nie zostały sprecyzowane. Zwyczajowo Ekspertyzy i Wystąpienia wykonuje rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

ILE TRWA OPRACOWANIE I UZGODNIENIE EKSPERTYZY PPOŻ.?

Na to pytanie nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Wszystko zależy od tego z jak skomplikowanym obiektem mamy do czynienia, jakimi materiałami dysponuje inwestor, jakie obłożenie w rozpatrywaniu spraw ma obecnie właściwa Komenda Wojewódzka PSP (zgodnie z KPA na wydanie Postanowienia przewidziano 30 dni, z możliwością przedłużenia, w sprawach trudnych, do 60 – przekroczenie przez Komendę Wojewódzką PSP tych terminów jest od nas całkowicie niezależne).

Nasz zespół projektowy tworzą zarówno rzeczoznawcy jak i wspomagający ich inżynierowie pożarnictwa i budownictwa – dzięki czemu jesteśmy w stanie bardzo szybko przystąpić do realizacji zadania. Radzimy sobie z dużymi i małymi przypadkami, niezależnie od tego jaką dokumentacją i w jakiej formie dysponuje Inwestor.

KIEDY POSTANOWIENIE KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO DLA EKSPERTYZY PPOŻ. JEST WAŻNE?

Postanowienie jest ważne, gdy zostanie wprowadzone w życie. Dla każdego budynku można opracować i uzgodnić kilka różnych ekspertyz – znaczenie ma tylko ta, dla której Postanowienie zostało wykonane w całości.

**Ekspertyza techniczna z zakresu ochrony przeciwpożarowej pozwala na spełnienie wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej wtedy, gdy obiektów
nie można dostosować wprost do aktualnych przepisów.**

Zgodnie z § 37 Rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [Dz.U.2010.109.719] “(...) w obiektach i na terenach przyległych, gdzie prowadzone są procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny lub w których materiały takie są magazynowane, dokonuje się Oceny Zagrożenia Wybuchem (...)”. Rozporządzenie wskazuje również zasady i metody obliczania ilości mogącej wytworzyć się atmosfery wybuchowej.

Pamiętaj, że:

- OZW wymagana jest podczas kontroli organów Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej
- Coraz częściej dokument wymagana jest przez Zakłady Ubezpieczeń.

KTO MA OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA OCENY ZAGROŻENIA WYBUchem?

Zgodnie z §37, ust. 4 rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [Dz.U.2010.109.719] “(...) obowiązek sporządzenia Oceny Zagrożenia Wybuchem (OZW) dokonują inwestor, projektant lub użytkownik decydujący o procesie technologicznym (...)”.

Warto nadmienić, że zgodnie z § 3, ust. 2 właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu lub terenu, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych. Zgodnie z § 4, ust. 1 właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewnia ich ochronę przeciwpożarową. W § 4, ust. 1a odpowiedzialność za realizację obowiązków ochrony przeciwpożarowej stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje w całości lub w części ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa faktycznie na władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Nie należy tutaj mylić etapu projektowego, inwestycji w budowę budynku z sytuacją, kiedy budynek zostaje już oddany do użytkowania. Reasumując, obowiązek sporządzenia OZW spoczywa na inwestorze, projektancie lub użytkowniku decydujący o procesie technologicznym. Dotyczy to sytuacji, kiedy budynek jest w fazie projektowej, budowie, przebudowie, rozbudowie, nadbudowie lub zmianie procesów technologicznych.

W dalszej kolejności obowiązki ochrony przeciwpożarowej spoczywają na właścicielu, zarządcy lub użytkowniku obiektu lub faktycznie nim władającym na mocy podpisanych umów cywilnoprawnych.

DOKONUJEMY SZCZEGÓŁOWEJ ANALIZY I OCENY ZAGROŻENIA. SPORZĄDZAMY STOSOWNĄ DOKUMENTACJĘ PISEMNAŁ GRAFICZNAŁ. W SKŁAD DOKUMENTACJI IWCHODZAŁ:

- charakterystyka instalacji, procesów,
- opis substancji wykorzystywanych w procesie technologicznym, ze szczególnym uwzględnieniem parametrów pożarowych i wybuchowych,
- opis metodyki Oceny Zagrożenia Wybuchem,
- opracowanie scenariuszy uwolnienia substancji z uwzględnieniem działania wentylacji awaryjnej oraz jej braku,
- obliczenia maksymalnej masy uwolnionych substancji,
- obliczenia maksymalnego przyrostu ciśnienia atmosfery wybuchowej,
- wyznaczenie rodzaju i wielkości stref zagrożenia wybuchem na podstawie wymagań normatywnych,
- analiza i ocena pomieszczeń, przestrzeni zewnętrznych pod kątem zagrożenia wybuchem,
- wskazanie czynników mogących zainicjować zapłon i określenie ich lokalizacji,
- opracowanie graficznej dokumentacji klasyfikacyjnej, ilustrującej strefy zagrożenia wybuchem.

PROFESJONALNA OZW TO PODSTAWA DO WDROŻENIA DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH.

JEJ PRZYGOTOWANIE POZWALA:

- prawidłowo określić wymagania techniczno-budowlane budynków, instalacji procesowych lub ich części,
- zredukować poziom ryzyka wybuchu, pożaru,
- ochronić pracowników przed niebezpieczeństwem utraty życia lub zdrowia,
- podnieść standardy bezpieczeństwa,
- spełnić obowiązek prawny ciążyący na projektancie, inwestorze, osobie decydującej o procesie technologicznym i zapobiec sankcjom w przypadku kontroli,
- określić kategorię urządzeń i sprzętu mogącego pracować w strefach zagrożenia wybuchem,
- Zminimalizować wielkość składki ubezpieczenia od zdarzeń losowych.

Zgodnie z §4 rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej [Dz.U.2010.138.931] “(...) pracodawca dokonuje kompleksowej Oceny Ryzyka Wybuchu (ORW) związanego z możliwością wystąpienia w miejscach pracy atmosfery wybuchowej (...)”.

Pamiętaj, że:

- ORW wymagana jest podczas kontroli organów Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej
- coraz częściej dokument wymagana jest przez Zakłady Ubezpieczeń

KIEDY NALEŻY PRZEPROWADZIĆ OCENĘ RYZYKA WYBUCHU?

Zgodnie z &37, ust. Rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [Dz.U.2010.109.719] “(...) w pomieszczeniu należy wyznaczyć strefę zagrożenia wybuchem, jeżeli może w nim występować mieszanina wybuchowa o objętości co najmniej 0.01 m³ w zwartej przestrzeni (...).

Zgodnie z &4, ust. 6 rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej [Dz.U.2010.138.931] “(...) w miejscach pracy, gdzie atmosfera wybuchowa może wystąpić w ilościach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu osób pracujących, pracodawca, zgodnie z przeprowadzoną oceną ryzyka, zapewnia bezpieczeństwo i właściwy nadzór tych osób, wprowadzając adekwatne do zagrożenia środki ochronne (...)”.

Reasumując, ORW należy przeprowadzić w miejscach pracy, gdzie atmosfera wybuchowa pojawia się w ilościach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu osób pracujących.

ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU

- charakterystyka instalacji, procesów,
- opis substancji wykorzystywanych w procesie technologicznym ze szczególnym uwzględnieniem parametrów pożarowych, wybuchowych,
- opis metodyki Oceny Ryzyka Wybuchu,
- charakterystyka czynników ryzyka,
- analiza prawdopodobieństwa, czasu występowania atmosfery wybuchowej,
- analiza prawdopodobieństwa wystąpienia oraz uaktywnienia się źródeł zapłonu,
- arkusze kalkulacyjne ORW,
- rozmiar przewidywanych skutków wybuchu,
- analiza poziomu dopuszczalności ryzyka,
- rekomendacje dotyczące działań korygujących.

Dokument Zabezpieczenia Przed Wybuchem

Przygotowujemy Dokument Zabezpieczenia Przed Wybuchem (DZPW), przedmiot kontroli Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Straży Pożarnej. Coraz częściej wymagany jest przez Zakłady Ubezpieczeń. DZPW w sposób kompleksowy przedstawia techniczno-organizacyjne środki zapobiegające przed wybuchem.

W SKŁAD DZPW STANDARDOWO WCHODZĄ M.IN.:

CZĘŚĆ I dotycząca INFORMACJI OGÓLNYCH, tj.:

- wykaz definicji, skrótów, oznaczeń,
- bibliografię, cel, zakres dokumentu,

CZĘŚĆ II poświęconą STRUKTURZE ZARZĄDCZEJ DOKUMENTU, zawierającej:

- oświadczenia pracodawcy,
- skład zespołu eksperckiego,
- zasady aktualizacji i nadzoru nad dokumentem,

CZĘŚĆ III zawierająca CHARAKTERYSTYKĘ ZAGROŻEŃ, obejmującą:

- charakterystykę przestrzeni, instalacji i procesów,
- opis substancji pod względem palnym i wybuchowym,

CZĘŚĆ IV dotyczącą OCENY ZAGROŻENIA WYBUchem, w szczególności:

- opis metodyki Oceny Zagrożenia Wybuchem,
- scenariusze kalkulacyjne przyrostu ciśnienia,
- analiza i ocena pomieszczeń, przestrzeni zewnętrznych pod względem zagrożenia wybuchem,
- scenariusze kalkulacyjne rodzaju, wielkości stref zagrożenia wybuchem (SZW),
- wyznaczenie w pomieszczeniach, przestrzeniach zewnętrznych rodzaju i wielkości tref zagrożenia wybuchem zgodnie z wynikami obliczeń,
- opracowanie graficznej dokumentacji klasyfikacyjnej,
- wskazanie czynników mogących zainicjować zapłon,

CZĘŚĆ V poświęconą OCENIE RYZYKA WYBUCHU, zawierającej:

- opis metodyki Oceny Ryzyka Wybuchu,
- charakterystyka czynników ryzyka,
- analiza prawdopodobieństwa, czasu występowania atmosfery wybuchowej,
- analiza prawdopodobieństwa wystąpienia oraz uaktywnienia się źródeł zapłonu,
- arkusze kalkulacyjne ORW,
- rozmiary przewidywanych skutków wybuchu,
- analizę poziomu dopuszczalności ryzyka,
- rekomendację dotyczące działań korygujących.

Dokument Zabezpieczenia Przed Wybuchem

CZĘŚĆ VII zawierającą ZAŁĄCZNIKI, SCHEMATY, INSTRUKCJE I INNE DOKUMENTY DODATKOWE, jak np.:

- oświadczenie pracodawcy dot. bezpieczeństwa miejsc pracy, urządzeń, Ocena Ryzyka Wybuchu,
- schematy technologiczne instalacji,
- lokalizacja ogólna i szczegółowa rodzaju, wielkości stref zagrożenia wybuchem w postaci dokumentacja CAD,
- spis fotografii, rysunków, tabel,
- obliczeniowe arkusze kalkulacyjne weryfikujące OZW, SZW.

DZPW opracowywany jest zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej [Dz.U.2010.138.931] oraz Polskich Norm.

Przedstawiona struktura może przyjąć inną formę pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w przepisach.

3. Obowiązki w związku z ochroną przeciwpożarową

4. Zasady postępowania w przypadku pożaru

instrukcja
bezpieczeństwa
pożarowego

przycisk
alarmowy

gaśnica

droga
ewakuacyjna

hydrant
wewnętrzny

droga
pożarowa

Czy rozpoznajesz te oznaczenia?
Upewnij się, że wiesz, gdzie znajdują się
w otoczeniu Twojego miejsca pracy.

4. Zasady postępowania w przypadku pożaru

W sytuacji zagrożenia postępuj zgodnie z następującym schematem:

1. Zaalarmuj wszystkie osoby znajdujące się w pobliżu zagrożenia i narażone na jego skutki. Uruchom alarm przeciwpożarowy!
2. Wezwij służby ratunkowe. Pamiętaj! Nie rozłączaj się pierwszy, poczekaj na potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia.
3. Rozpocznij ewakuację ludzi ze strefy zagrożenia. Poszkodowanym udziel pierwszej pomocy.
4. Jeśli pożar nie jest zbyt rozległy, rozpocznij gaszenie pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.

5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji

Celem ewakuacji ludzi jest zapewnienie osobom szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem. Do celów ewakuacji ludzi służą korytarze - poziome drogi ewakuacji i klatki schodowe - pionowe drogi ewakuacyjne z których istnieje możliwość bezpośredniego wyjścia na zewnątrz .

5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji

5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji

Wszyscy uczestniczący w ewakuacji, a w szczególności organizujący działania ewakuacyjne powinni pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
- ewakuację rozpoczyna się od tych pomieszczeń (lub stref), w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia,
- zabronione jest wykorzystywanie dźwigów (wind) do celów ewakuacji,
- Należy odciąć pomieszczenia i strefy objęte pożarem,
- Należy usunąć z zasięgu ognia wszelkie materiały palne, cenne urządzenia, itp.

5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji

- przeciwdziałać panice wśród ludzi przebywających w budynku, wzywając do zachowania spokoju,
- w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grupy ludzi, należy niezwłocznie dostępnymi środkami,
- osoby odcięte od dróg ewakuacyjnych, a znajdujące się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniach najbardziej oddalonych od źródła zagrożenia,

5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji

- podczas przechodzenia przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- nie należy otwierać bez konieczności drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem,
- po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia,
- przy niezgodności stanu osobowego i podejrzenia, że ktoś pozostał w zagrożonej strefie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji.

5. Zasady organizacji i przeprowadzania ewakuacji

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Paliwo + Tlen + Ciepło Jednoczesne

wystąpienie trzech czynników tworzy

trójkąt spalania i jest regułą na

powstanie wszystkich pożarów

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier, węgiel, tworzywa sztuczne, itp.)

Ciecze palne i substancje stałe topiące się wskutek wytworzonego przy pożarze ciepła (benzyna, nafta, parafina, pak, naftalen, itp.)

Gazy (metan, aceton, propan, butan, itd.)

Metale (magnez, sód, uran, itd.)

Oleje i tłuszcze pochodzenia roślinnego i zwierzęcego w urządzeniach kuchennych można gasić pianą, proszkiem i dwutlenkiem węgla

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Zasada gaszenia pożarów:

- odciąć dopływ tlenu,
- usunąć paliwo,
- odebrać ciepło.

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony do gaszenia pożarów w zarodku:

- gaśnice,
- koce gaśnicze,
- małe agregaty gaśnicze,
- hydranty wewnętrzne.

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Koc gaśniczy

Wadą koca gaśniczego jest to, iż może być on użyty skutecznie tylko do gaszenia niewielkich źródeł ognia i umiejscowionych blisko osoby gaszącej pożar.

Zaletą jest możliwość wielokrotnego użycia i nie niszczenie gaszonych przedmiotów.

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Gaszenie palącej się osoby (1)

Paląca się osoba:

- jest w szoku,
- reaguje panicznie,
- ucieka w kierunku wyjścia.

Osoba poruszająca się utrudnia podjęcie skutecznego gaszenia, tym bardziej, że zachowuje się ona wtedy nienormalnie – w trudny do przewidzenia sposób.

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Gaszenie leżącej osoby kocem gaśniczym (3)

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Hydrant wewnętrzny

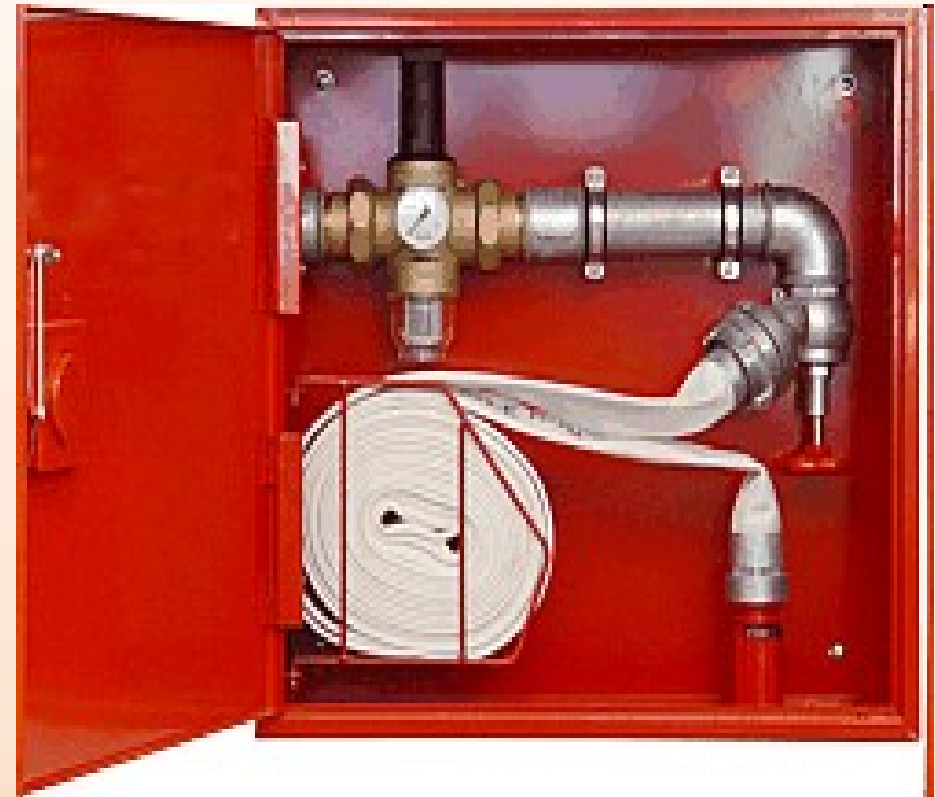
Jest to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, służące do gaszenia pożarów grupy „A”

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

W celu uruchomienia hydrantu należy:

1. Otworzyć szafkę
2. Rozwinąć wąż tłoczny zakończony prądownicą,
3. Otworzyć (odkręcić) zawór,
4. Skierować strumień wody na źródło ognia.

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

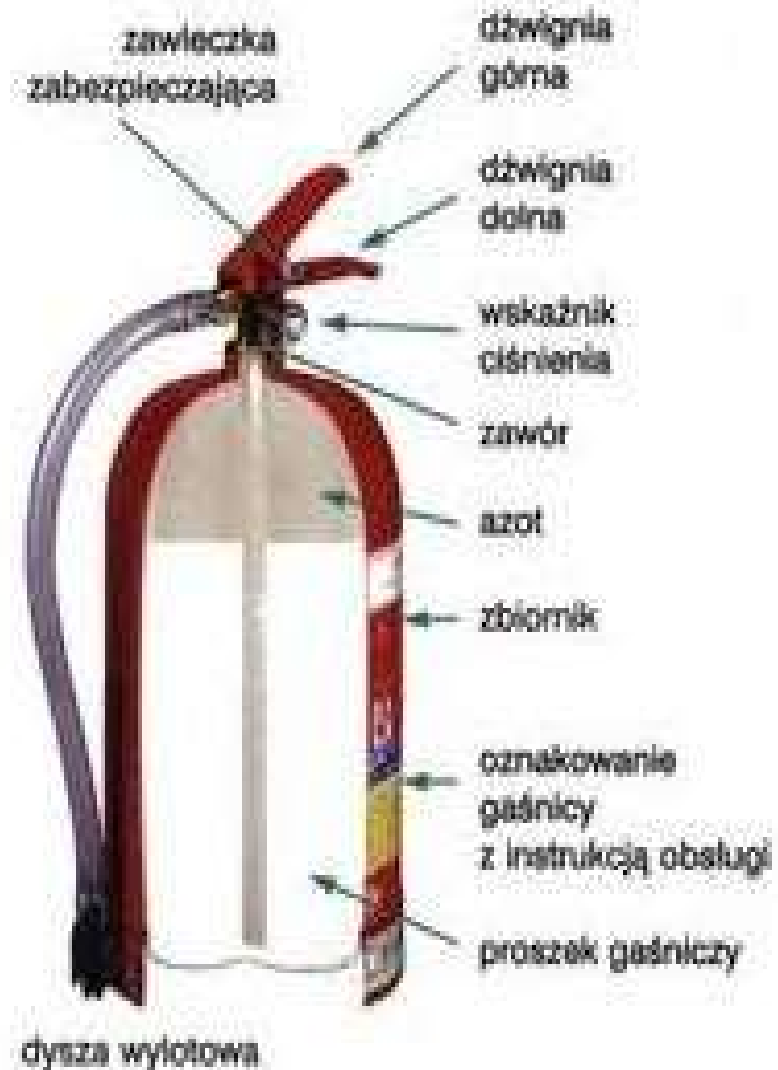
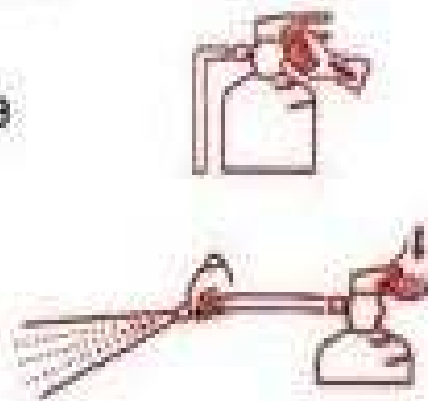
Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć
zabezpieczenie

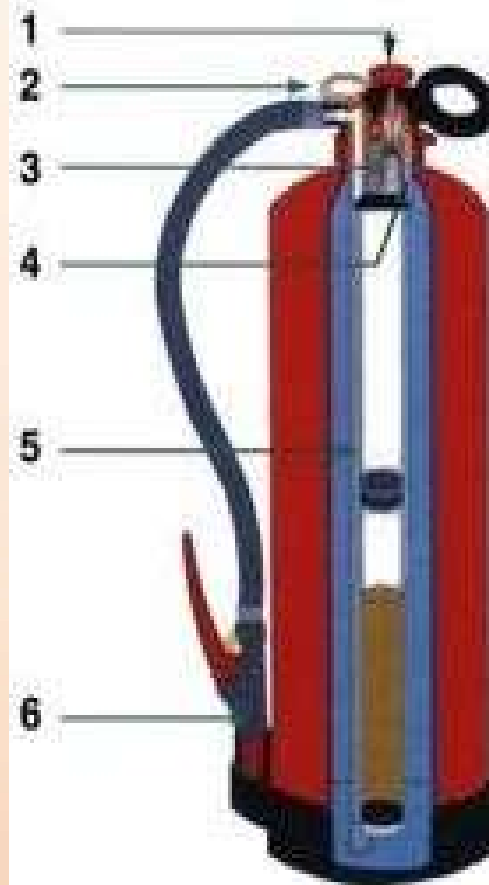
2. Wyjąć wąż
z uchwyty,
skierować na
źródło ognia,
nacisnąć dźwignię

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

1. Zbijak

Przez wciśnięcie zbijaka do środka następuje otwarcie butli z CO_2 . Dwutlenek węgla przedostaje się do wnętrza gaśnicy powodując tłoczenie roztworu pianotwórczego na zewnątrz.

2. Zawleczka zabezpieczająca

Wyjąć w celu odbezpieczenia.

3. Butla ze środkiem wyrzucającym (CO_2)

4. Rurka bezpiecznika

5. Rura pionowa

6. Prądownica pistoletowa

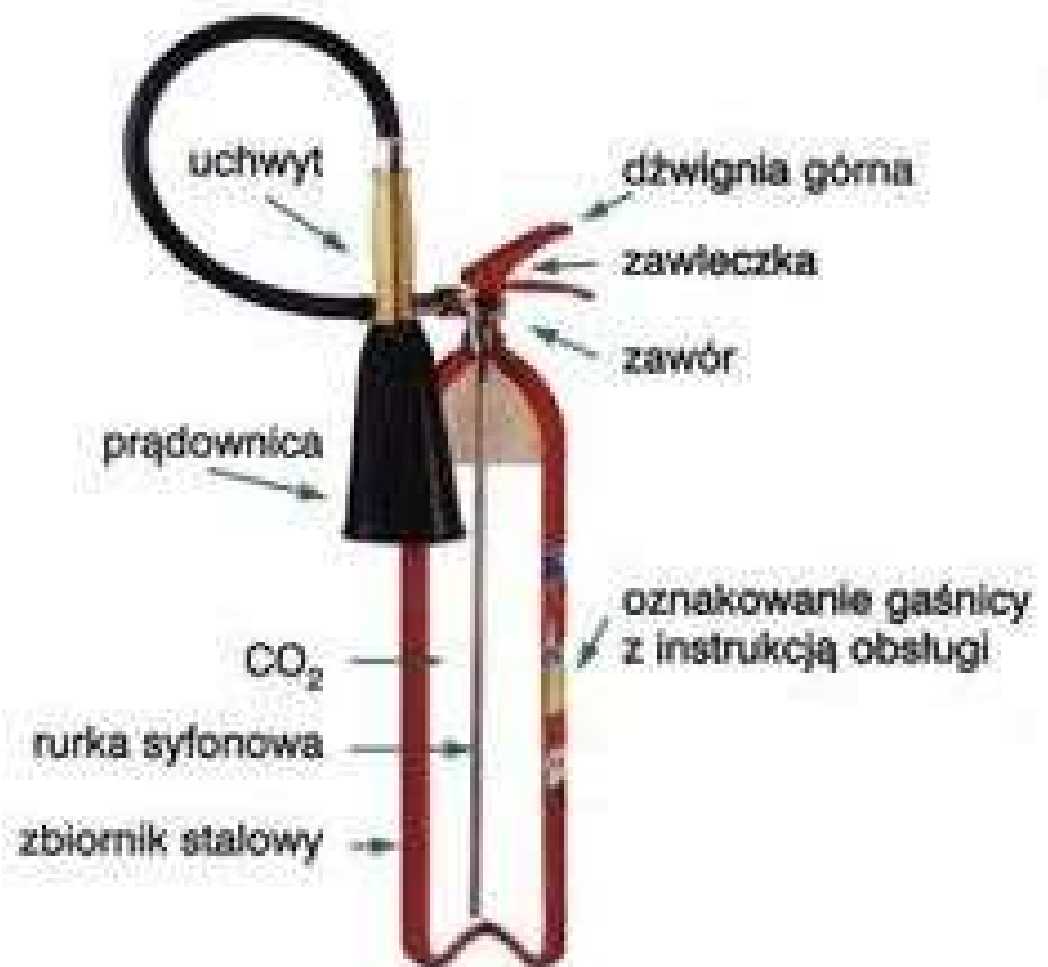
Przy pomocy dźwigni zaworu prądownicy można dozować wypływ piany.

W użytkowaniu są gaśnice GWP-6Z, GWP-9Z, GWP-9Z/L.

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest
do gaszenia pożarów
grupy B i C

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

GAŚNICA
6 kg proszku gaśniczego ABC
21A 113B C

1. Wyciągnąć zabezpieczenie

2. Wyciągnąć wąż z uchwytu, skierować na źródło ognia i nacisnąć dźwignię

A**B****C**

**OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
TYLKO DO 1000V; ZACHOWAĆ ODSTĘP MIN. 1m**

Po każdym uruchomieniu gaśnicę ponownie napełnić.
Producent zapewnia sprawne działanie gaśnicy przez okres 24 miesięcy
pod warunkiem dokonywania corocznych przeglądów i konserwacji w autoryzowanych
przez producenta zakładach serwisowych.

ŚRODEK GAŚNICZY	6kg OGNIOTEX 102	NR CERTYFIKATU
CZYNNIK NAPĘDOWY	azot	220/2000
ZAKRES TEMP. STOSOWANIA	-20°C do +60°C	kg PN-EN 3 Typ GP-EX-ABC

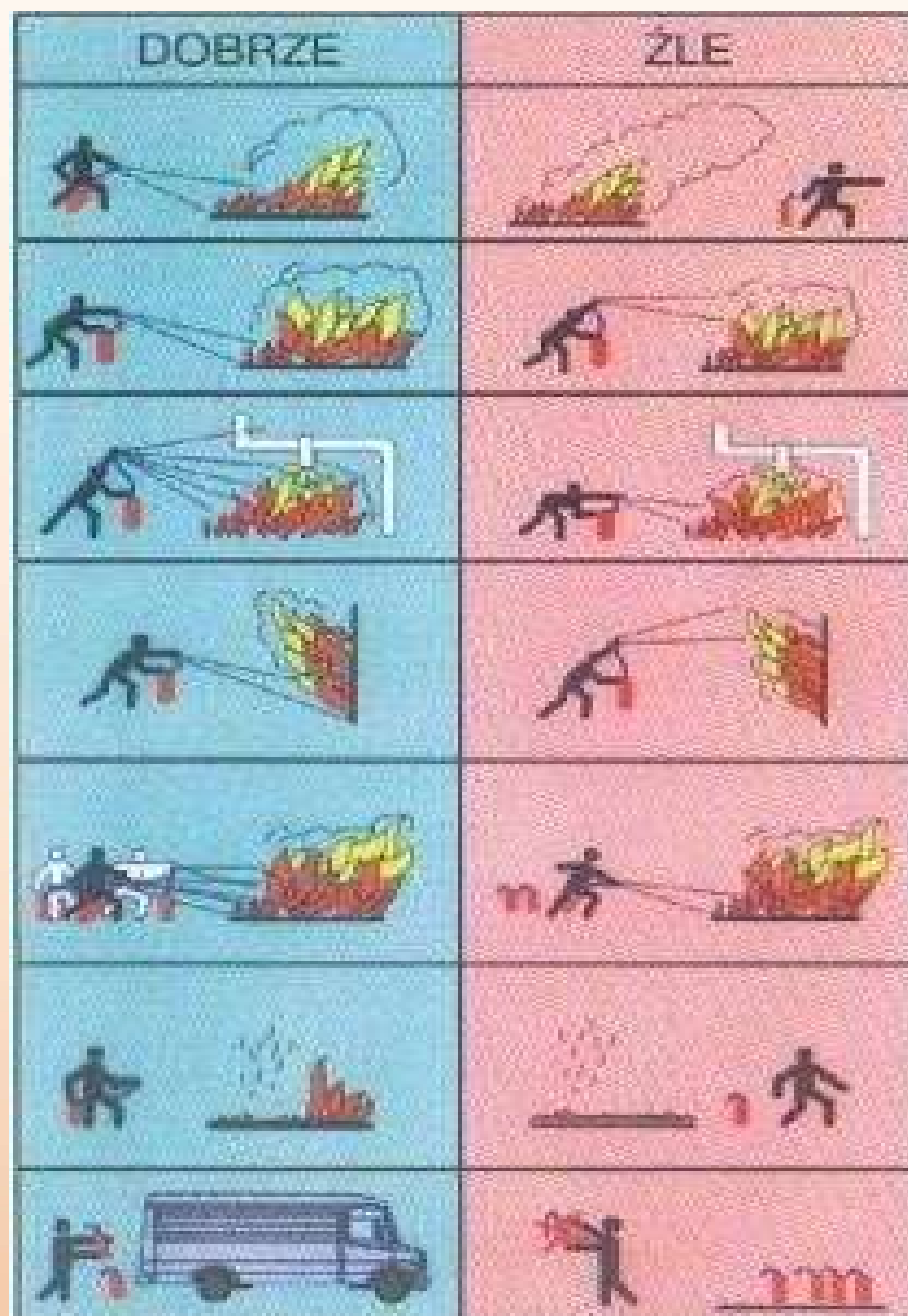
PRODUCENT

DATA
PRODUKCJI

00	01	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
----	----	---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

MOŻNA UŻYWAĆ DO GASZENIA URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH O NAPIĘCIACH
ZNAMIONOWYCH DO 10 000 V PRZY ZACHOWANIU DOPUSZCZALNEJ ODLEGŁOŚCI
ZBLIŻENIA 1,5 m ORAZ POD WARUNKIEM PRZESTRZEGANIA ZASAD
OKREŚLONYCH W INSTRUKCJI ORGANIZACJI BEZPIECZNEJ PRACY W ENERGETYCE

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

6. Podręczny sprzęt gaśniczy

Postępowanie podczas gaszenia pożaru przy pomocy sprzętu podręcznego (2)

- wyłączyć urządzenia elektryczne, zamknąć drzwi i okna
 - rozpocząć gaszenie od skierowania strumienia gaśniczego na źródło pożaru
 - wiatr powinien wiać (jeśli to możliwe) w plecy
-
- zachować szczególną ostrożność przy otwieraniu drzwi do pomieszczeń, w których może się palić:
 - 1 uchylić lekko drzwi i jednocześnie sprawdzić czy drzwi nie są gorące
 - 2 wprowadzić przez szczelinę krótki strumień środka gaśniczego, następnie drzwi otworzyć i przystąpić do gaszenia pożaru

Dziękuję za uwagę !

KOZIOŁEK
BHP